

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.007/2017/6. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Túri Györgyügyvéd által képviselt felperesnek - a Héjja Ügyvédi Iroda(ügyintéző ügyvéd: dr. Héjja Eszter) által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 14.P.20.410/2016/11. számú, 2016. november 23. napján kelt ítélete ellen a felperes által 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja** azzal a pontosítással, hogy az állam terhén maradó elsőfokú eljárási illeték összege 223 784 (kettőszázhuszonháromezer-hétszáznyolcvannégy) Ft.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 80 000 (nyolcvanezer) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 298 379 (kettőszázkilencvennyolcezer-háromszázhetvenkilenc) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes magáncélú használatra megvásárolta a **(gpjmű frg.rszm.-a)** forgalmi rendszámú SEAT Cordoba Cat típusú gépjárművet bruttó 1 750 000 Ft vételárért. A vételárból 1 377 000 Ft finanszírozására az alperes jogelődjével, a **(alperes neve)** Részvénytársasággal (a továbbiakban: alperes) 2005. március 23. napján svájci frank alapú kölcsönszerződést kötött 140300 szerződésszám alatt. A felek az egyedi szerződésben - többek között - 60 hónapban jelölték meg a törlesztő részletek számát, a havi törlesztő részlet összegét pedig életbiztosítási díjjal együtt 35 526 Ft-ban határozták meg azzal, hogy az első törlesztő részlet esedékessége 2005. április 25., az utolsó pedig 2010. március 25. napja. Rögzítették továbbá a finanszírozás devizanemében (CHF) a kölcsön és az összes törlesztő részlet összegét, a teljes hiteldíjmutató (THM) értékét (19,83 %) és az éves ügyleti kamatlábat (18,23 %).

A kölcsönszerződés részét képezte a „Hitelszerződés Általános Szerződési Feltételei" (a továbbiakban: ÁSZF), valamint az alperes Üzletszabályzata (a továbbiakban: Üsz.).

A szerződéskötéskor hatályos ÁSZF és Üsz. egyebek között az alábbi - a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns - rendelkezéseket tartalmazza:

ÁSZF 6. pont: „Jelen Hitelszerződés Egyedi Feltételei szerinti hitelösszeg - tőkeösszeg valamint annak kamatai - a jelen Hitelszerződés Egyedi Feltételei szerinti egymást követő havi részletekben törlesztendő.”

ÁSZF 8. pont: „Külföldi Deviza alapú konstrukció választása esetén a forintban kifejezett tőkeösszeg a szerződés időtartama alatt a Forint és a külföldi deviza közti, **(O.)** Bank Rt. által naponta meghatározott deviza árfolyamváltozásoknak megfelelően változik a Hitelező Általános Szerződési Feltételeiben, valamint az Üzletszabályzatban közzétettek szerint.

A forintban kifejezett eredeti tőkeösszeg külföldi devizában meghatározott megfelelője a Hitelszerződés megkötésének napját megelőző napon érvényes **(O.)** Bank Rt. deviza vételi árfolyam segítségével kerül meghatározásra, amely árfolyam az ún. első referencia árfolyam.

A szerződés időtartama alatt a forintban kifejezett tőkeösszeg, valamint következésképpen a jövőben esedékes törlesztőrészletek összege a Forint és az ügyfél által választott külföldi deviza közti árfolyamváltozásoknak megfelelően újrakalkulálásra kerülnek. Az első referencia árfolyamnak a jelen hitelszerződés egyedi feltételeiben feltüntetett árfolyam tekintendő. A további referencia árfolyamok a következő szabályok alapján kerülnek meghatározásra.”

E szabályok az i), ii), iii) alpontokban kerültek részletezésre.

ÁSZF 9. pont: „Jelen Hitelszerződéssel valamint az esetlegesen felmerülő összes adó, illeték, ill. adminisztratív költségek (pl. telefon, posta, készpénzkezelési díj) és egyéb költség, így különösen a fizetési elmaradás miatti újraterhelési költség, személyes látogatással történő behajtás költsége) fizetésére az Ügyfél köteles. Ügyfél a jelen Hitelszerződés Egyedi Feltételeiben feltüntetett összegű kezelési költséget köteles fizetni Hitelező részére. A kezelési költség összege a hitelszerződés aláírásakor esedékes.”

ÁSZF 32. pont: „Felek a jelen szerződéssel kapcsolatban közöttük felmerült vitás kérdésekben perértéktől függően alávetik magukat a Pesti Központi Kerületi Bíróság illetve a Fővárosi Bíróság kizárólagos illetékességének.”

Üsz.II/4.5. pont: „A **(alperes neve)** közrehatásától független, a pénzpiacokon, a vonatkozó törvényekben és a rendelkezésekben, illetve a hitelezéssel kapcsolatos kockázatokban bekövetkező egyéb változás (pl.: az irányadó kamatok ugrásszerű változása, monetáris rendszer változása, stb.) függvényében a **(alperes neve)**nak jogában áll a jelen Általános Szerződési Feltételeket, valamint a hiteldíjat - a **(alperes neve)**t ért hátrány kiküszöbölésének mértékéig - egyoldalúan módosítani. A módosítások következtében az egyes Kölcsönszerződések az azokban foglalt feltételek teljesülése esetén módosíthatóak egyoldalúan. A módosításokról a **(alperes neve)** 15 nappal előre értesíti az Ügyfelet.

A szerződés az alperes felmondásával, 2006. február 8. napjával megszűnt.

Az alperes a 2014. évi XL. tv. (a továbbiakban: DH2 tv.) szerinti, a kölcsönszerződéssel összefüggő elszámolást elkészítette 2015. február 1-jei fordulónappal, az elszámolás felülvizsgálatnak minősül.

A felperes módosított keresetében 1 368 991 Ft tőke és ennek 2015. február 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest jogalap nélküli gazdagodás jogcímén. Keresetének indokai szerint a perbeli kölcsönszerződés érvénytelen, mert az árfolyamkockázatról történő tájékoztatás nem felel meg a szerződéskötéskor hatályos 1996. évi XCIII. tv. (a továbbiakban: Hpt.) 203. § (6) és (7) bekezdésében foglaltaknak, továbbá mivel nem tartalmazza a Hpt. 213. § (1) bekezdés b), c), d) és e) pontjában írt kötelező tartalmi elemeket. A Hpt. 213. § (1) bekezdés b) és c) pontjára alapított érvénytelenség körében kifejtette, sem az egyedi

szerződésből, sem az üzletszabályzatból nem lehet megállapítani azokat a költségelemeket, amelyek a THM-ben nem kerültek feltüntetésre. A Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjával kapcsolatosan a Kúria 2/2014. számú Polgári jogegységi határozat 2.c. pontjára és a 2/2012. számú PK vélemény 6.c. pontjára hivatkozott, míg a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltaknak véleménye szerint azért nem felel meg a szerződés, mert az nem tartalmazza a törlesztő részletek számát, esedékességét és összegét. A szerződés érvénytelenségét eredményező okként jelölte meg a fentieken túl, hogy a szerződés „felperesi szerződési akarat ellenére és tudta nélkül befektetési elemet, és ez által általa nem ismert plusz kockázatot jelentett a jogügylet futamideje alatt. A befektetési elemre tekintettel a szerződés megkötésére alkalmazni kellett volna a szerződéskötéskor hatályos tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény előírásait, valamint az ugyancsak akkor hatályos befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységekről szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény rendelkezéseit.”

Számításai szerint - miután 1 350 000 Ft kölcsönt vett fel, és 2 718 991 Ft-ot fizetett meg a felperes részére, a két összeg különbözete a részére visszajár.

Hivatkozott továbbá az ÁSZF - alperes székhelye szerinti bíróság kizárólagos illetékességére vonatkozó alávetési kikötést tartalmazó - 32. pontjának tisztességtelenségére.

Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte arra hivatkozással, hogy a felperes keresete nem felel meg a DH2 tv. 37. §-ában foglaltaknak, mert az általa alkalmazni kért jogkövetkezmény lényegében az eredeti állapot helyreállítását célozza, a DH2 tv. szerint viszont a szerződés esetleges érvénytelenségének megállapítása esetén annak jogkövetkezménye csak a szerződés érvényessé vagy határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánítása lehet.

Érdemi védekezése a kereset elutasítására irányult. E körben elsődlegesen elévülési kifogást terjesztett elő, figyelemmel a szerződés megszűnésének időpontjára (2006. február 8.), emellett vitatta, hogy a szerződés a felperes által megjelölt bármely okból érvénytelen lenne. Állította, teljes körűen eleget tett az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségének. A Hpt. 213. § (1) bekezdés b), c) és d) pontja szerinti jogalap tekintetében hangsúlyozta, a THM százalékos mértéke az egyedi szerződésben feltüntetésre került, ezen túl a THM-re vonatkozóan az Üsz. II./4. pontja tartalmaz részletszabályokat, összhangban a THM rendeletben foglaltakkal. Kiemelte, az árfolyamrés, valamint az egyoldalú szerződésmódosítás tisztességtelenségének kérdését a jogalkotó rendezte, az arra vonatkozó szerződési kikötéseket érvénytelenné nyilvánította, az ezzel kapcsolatos elszámolás is megtörtént a felek között. Az e) pontot illetően utalt arra, a szerződés összegszerűen tartalmazza az induló törlesztő részletet, az első és az utolsó törlesztő részlet fizetési határidejét, továbbá a törlesztő részletek számát, ezért a szerződés e rendelkezései megfelelnek a hivatkozott jogszabályi előírásoknak.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a „Hitelszerződés Általános Feltételei” 2008. március 23. napján hatályos 32. pontja, amely szerint a felek a felmerült vitás kérdésekben perértéktől függően alávetik magukat a Pesti Központi Kerületi Bíróság illetőleg a Fővárosi Bíróság kizárólagos illetékességének, semmis. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 88 900 Ft perköltséget. Rendelkezett továbbá az állam által előlegezett eljárási illeték viseléséről is akként, hogy abból 82 100 Ft-ot az állam, 18 000 Ft-ot pedig az alperes köteles megfizetni. Az ítélet indokolása szerint a felperes megalapozottan hivatkozott az ÁSZF kizárólagos illetékességi kikötést tartalmazó 32 pontjának semmisségére. Az elsőfokú bíróság a permegszüntetésre vonatkozó alperesi hivatkozást nem tartotta alaposnak, mert álláspontja szerint a felperes keresete megfelel a DH2 tv. 37. § (1) bekezdése és a 37/A. § (1) bekezdése rendelkezéseinek. Megalapozottnak ítélte ugyanakkor az alperes elévülési kifogását. Rámutatott, a felperes követelése a szerződés megszűnésének napján (2006. február 8-a) esedékessé

vált, s ekként az igényérvényesítésre nyitva álló 5 év már eltelt a keresetlevél benyújtásakor. Ennek ellenére érdemben is vizsgálta a szerződés érvénytelenségére alapított keresetet. Ennek során megállapította, a kockázatfeltárás megfelelő volt az alperes részéről, mert az egyedi szerződés II. pontja, az ÁSZF 8. pontja és az Üsz.II./4.4. pontja a laikus számára is világos, érthető tájékoztatást tartalmaz az árfolyamkockázatról. Kiemelte, az egyedi szerződés II. pontja egyértelműen rögzíti a THM százalékos értékét, a THM-ben nem jelentkező díjakra, költségekre pedig az Üsz. rendelkezései külön tartalmazznak részleteket. Utalt továbbá arra, a felperes konkrétan nem hivatkozott olyan díjakra, költségekre, amelyek álláspontja szerint részére kiterhelésre kerültek, de arra sem a szerződés, sem a jogszabály alapján nem volt jogosult az alperes. Hangsúlyozta, a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjára alapított érvénytelenségi ok kiküszöbölésre került a DH törvényekkel, az ezek alapján elvégzett törvényi elszámolással. Nem találta alaposnak a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjára történő érvénytelenségi hivatkozást sem. Érvelése szerint a szerződés a törlesztő részletek összegét és számát, valamint az első és az utolsó részlet esedékességét egyértelműen tartalmazza, s mivel ez utóbbit mindkét esetben az érintett hónap 25. napjában jelöli meg, megállapítható, hogy az összes többi részlet is minden hónap 25. napjáig esedékes, függetlenül attól, hogy a szerződésben ez külön nem szerepel.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak keresete szerinti megváltoztatását kérte. Fellebbezése jogalapjaként változatlanul a szerződés érvénytelenségét jelölte meg. Az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját fenntartva kiemelte, a szerződés nem felel meg a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltaknak, mert azokat a díjakat, költségeket, amelyek éves százalékos mértékét nem határozták meg, és amelyek a THM-ben nem szerepelnek, külön nevesíteni kellett volna, és összegszerűen megjelölni. Véleménye szerint a DH törvények nem orvosolták a szerződés Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja alapján megállapítható érvénytelenségét, a DH2 tv. ugyanis ellentétes az Unió fogyasztóvédelmi irányelvével, a fogyasztóra nézve hátrányosan módosította a felek szerződését, ezért az Európai Bíróság következetes gyakorlata alapján a tagállami bíróságnak az ilyen rendelkezést figyelmen kívül kell hagynia. Továbbra is állította, a szerződés sérti a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjának előírásait. Utalt arra, nem lehet tudni, valójában történt-e beszédési megbízás a felperesi folyószámláról, illetve, hogy az olyan dátumokra szól-e, amelyek szerint a részleteket a szerződés alapján fizetni kellett, és nem lehet megállapítani a szerződésből azt sem, hogy egyenlőek-e a havi törlesztő részletek, valamint hogy milyen kamatperiódusokat alkalmazott az alperes. Fenntartotta azt az álláspontját is, miszerint kockázatos piaci műveletek passzív alanyává vált, mert az alperes nem tájékoztatta őt arról, hogy az ügylet befektetési elemeket is tartalmaz, ami plusz kockázatot jelent a számára.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult. Hangsúlyozta, a kezelési költség az egyedi szerződésben egyértelműen, összegszerűen meghatározásra került, ezen kívül ez a tétel a szolgáltatás-ellenszolgáltatás meghatározásának körébe tartozik, ezért az 1959-es Ptk. 209. § (5) bekezdése értelmében arra nem vonatkozhatnak a tisztességtelen szerződési feltételekre irányadó rendelkezések. Kiemelte, a DH törvényekkel a jogalkotó kiküszöbölte a folyósított kölcsön illetve a meghatározott törlesztő részletek összegében - a különmű deviza árfolyamok és az egyoldalú kamatemelés miatt - jelentkező tisztességtelen költség felszámítását lehetővé tevő általános szerződési feltételeket. Utalt arra, a DH2 tv. éppen a fogyasztók érdekeit szolgálta, ezért visszamenőleges hatállyal orvosolta a fentiekben részletezett tisztességtelen feltételeket, ekként az - ellentétben a felperes álláspontjával - nem ellentétes az

uniós irányelvekkel. Egyebekben igazolta, hogy a felperes a futamidőre szóló csoportos beszédési felhatalmazással volt köteles teljesíteni a törlesztő részleteket.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes követelése elévült. Miután a fellebbezés az elsőfokú ítéletnek ezt a megállapítását nem támadta, az ítéletábra e tekintetben csupán visszautal az elsőfokú ítélet ezzel kapcsolatos indokaira. Tekintettel arra, hogy az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet (1959-es Ptk. 325. § (1) bekezdés), lényegében közömbös a perbeli jogvita elbírálása szempontjából, hogy a felperes az elévült követelésének jogalapjaként megalapozottan hivatkozott-e a szerződés érvénytelenségére. Figyelemmel ugyanakkor arra, hogy az elsőfokú bíróság - az elévülés kérdésében elfoglalt álláspontja ellenére - érdemben elbírálta a felperes által megjelölt érvénytelenségi okokat, - az alábbiakban részletezettek szerint - az ítéletábra is érdemben foglalkozott a fellebbezés ezt érintő érveivel, annak hangsúlyozása mellett, hogy mindenben egyetért az elsőfokú bíróság érvénytelenség körében kifejtett álláspontjával.

A költségek nem megfelelő meghatározása (Hpt 213. § (1) c)

Amint arra az alperes a fellebbezési ellenkérelmében helyesen hivatkozott, a kezelési költség összege az egyedi szerződésben pontosan meghatározott. Az egyéb költségek pedig egyrészt eshetőlegese, ezért a THM-ben nem vehetők számításba, másrészt a felperes nem is jelölte meg, konkrétan melyek azok a díjak, költségek, amelyeket az alperes jogosulatlanul számított fel, és amelyek megfizetésére emiatt nem kötelezhető. Ennek hiányában érdemben nem bírálható el ez a hivatkozása, hiszen az előbbiekre nézve nem terjesztett elő a DH2 tv. 37. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő keresetet. Egyebekben a THM esetleges téves meghatározása nem eredményezi a szerződés semmisségét, hanem akarati hiba miatt (1959-es Ptk. 210. § (1) és (4) bekezdés) a szerződés megtámadására adhat alapot. A felperes azonban erre alapítottnak a szerződést nem támadta meg.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjába ütközés

A DH2 tv. valóban érintette a hatálya alá tartozó szerződéseket, mégpedig akként, hogy a 2014. évi XXXVIII. törvény (továbbiakban: DH1 tv.) által semmisnek nyilvánított árfolyamrésszel és egyoldalú szerződésmódosítással kapcsolatos rendelkezések alapján tisztességtelenül felszámított összegek elszámolását írta elő, ami a fogyasztók számára kifejezetten előnyös volt. A bankok elszámolási kötelezettségének az előbbiektől szerinti törvényi előírása azonban nem zárta ki annak lehetőségét, hogy az adott szerződés más okból megvalósuló esetleges további részleges vagy akár teljes érvénytelensége iránti igényét a fogyasztó perben érvényesítse. A felek között is - ennek megfelelően - megtörtént a törvény által előírt elszámolás, amelynek eredményeként az alperes által tisztességtelenül felszámolt 369 CHF elszámolásra került a felperes javára (és nem hátrányára). Nem helytálló tehát az a fellebbezési hivatkozás, miszerint a DH2 törvény a fogyasztó felperesre nézve hátrányosan módosította a felek szerződését. A felperes egyéb, konkrét indokot nem jelölt meg arra vonatkozóan, hogy miért ellentétesek a DH törvények a fogyasztó érdekeivel, ezért a fentebbieknél részletesebb érvelés e tekintetben nem adható.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pont

A felperes lényegében azt sérelmezte, hogy a törlesztő részletek teljesítése, azok összege és kifizetésük módja (beszedési megbízás) nem meghatározott, többek között azért sem, mert a kamatperiódusokra vonatkozó rendelkezés általános. Ezzel összefüggésben az ítélet tábla kiemeli, a fellebbezési eljárás során az alperes csatolta az iratokhoz az azonnali beszedési felhatalmazást, amely alapján megállapítható, hogy a felhatalmazás a szerződéskötés napján kelt, és az abban feltüntetett teljesítési időpontok megegyeznek a szerződésben szereplő adatokkal. Mindkét okiratban szerepel az első és az utolsó törlesztő részlet esedékességének pontos időpontja, és ebből adódóan megállapítható a törlesztő részletek száma, valamint a szerződés értelmezése (1959-es Ptk 207. § (1) bekezdés) alapján az is, hogy a törlesztések időpontja minden hónap 25. napja. Ezen kívül az ÁSZF 8. pontjában foglaltak alapján egyértelműen kiszámítható, hogy a havi törlesztések összege milyen módon és mely adatok figyelembevételével változik az árfolyamváltozás függvényében. Az ÁSZF 8. pontjának i), ii), iii), alpontjai ugyanis részletes szabályokat tartalmaznak arra vonatkozóan, hogy az árfolyamváltozás következtében milyen módon történik a törlesztő részletek újraszámolása, és az ÁSZF 6. pontjából az is megállapítható, hogy az egymást követő havi részletekben a hitel tőkeösszege, annak az ÁSZF 7. pontjában rögzített kamatszámítási módszer alapján számított kamata fejeződik ki, és fizetendő meg havi rendszerességgel. Az ÁSZF 25. pontja szerint a szerződés részévé váló üzletszabályzat (Üsz) II.4.5. pontja alapján ugyancsak egyértelmű, hogy az alperes a törlesztő részletek megváltozott összegéről az esedékességet megelőző 15 nappal értesíti a felperest. A fentebb kifejtettekből pedig az is következik, hogy mindaddig, amíg a szerződés rendelkezései alapján nem kerül sor a törlesztő részlet átszámolására, és a felperessel való közlésére, a korábbi törlesztő részlet minden hónap 25. napjáig esedékes, amelynek teljesítésére beszedési megbízással kerül sor. A törlesztő részlet az egyedi szerződés II. pontjában egyértelműen meghatározásra került, az 224,82 CHF, s miután az első referencia árfolyamot is rögzíti a szerződés (158,020 Ft) a törlesztő részlet első összege magából az egyedi szerződés rendelkezéseiből kiszámítható, az 35 526 Ft.

Befektetési kockázat

Azt maga a felperes sem állította, hogy részére bármiféle befektetési szolgáltatást végzett az alperes, ezért a szerződés - a felperes álláspontjától eltérően - nem tartozik sem a 2001. évi CXX. törvény (Tpt.), sem a 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bszt.) hatálya alá. Önmagában a szerződés deviza alapú jellege nem azt jelenti, hogy az ügylet befektetési elemeket tartalmaz, így annak passzív alanyává sem válhatott a felperes. A felek egymás közötti jogviszonya szempontjából közömbös, hogy az alperes milyen forrásból teremtette elő a felperes részére nyújtott kölcsönt, továbbá, hogy amögött volt-e tényleges devizaforrás. Mindez ugyanis nem érinti a felperes fizetési kötelezettségét.

Árfolyamkockázat

Az ítélet tábla a felperesnek a másodfokú eljárás során 5. sorszám alatt, 2017. április 11-én előterjesztett - tartalmát tekintve az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás hiányára vonatkozó - jogi okfejtése kapcsán a következőket hangsúlyozza:

A kérelemhez kötöttség perjogi elve a másodfokú eljárásban is érvényesül, azaz a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között változtathatja meg (Pp. 253. § (3) bekezdés).

A Pp. 247. § (2) bekezdése alapján - figyelemmel a Pp. 215. §-ában foglaltakra - a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem megváltoztatásának korlátja, hogy azt az ítéletnek a fellebbezéssel (csatlakozó fellebbezéssel) nem érintett részére nem lehet kiterjeszteni. Ez nem képezi akadályát annak, hogy a fellebbező fél a jogi érveit később - a fellebbezésre nyitva álló 15 napos határidőn túl

- kiegészítse, de a korábbiakhoz képest új jogalapot nem jelölhet meg. A felperes a határidőben benyújtott fellebbezésében az árfolyamkockázatról történő tájékoztatásra vonatkozó érvénytelenségi jogalapra nem hivatkozott, az elsőfokú ítélet ezt érintő rendelkezését és jogi érveit nem kifogásolta, ezért az ítélet tábla az 5. számú fellebbezés kiegészítésében foglaltakkal érdemben nem foglalkozott.

Perérték

Az ítélet tábla az elsőfokú eljárás pertárgyértékét az elsőfokú bíróságtól eltérően határozta meg. A Pp. 24. § (1) bekezdésében foglaltak szerint ugyanis a pertárgy értékének megállapításánál a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke az irányadó. Jelen ügyben a felperes a pénzfizetésre irányuló marasztalási keresetét a szerződés érvénytelenségére alapította azzal, hogy az érvénytelenség alkalmazandó jogkövetkezménye a szerződés érvényessé nyilvánítása, amelynek keretében elvégzendő elszámolás eredményeként a követelt összegű túlfizetés mutatkozik a javára. Az alperes szerint viszont a felperesnek áll fenn tartozása vele szemben, ezért a keresettel érvényesített követelés az alperes marasztalásán túl annak a megállapítására irányuló igényt is magában foglalja, hogy a felperesnek nem áll fenn tartozása az alperessel szemben. A felperesnek az alperes által nyilvántartott tartozása a törvényi elszámolás napján (2015. február 1.) 2 360 750 Ft volt, ezért az ítélet tábla az elsőfokú perértéket 3 729 741 Ft-ban állapította meg (az alperes által kimutatott tartozás 2 360 750 Ft + a felperes marasztalásra irányuló keresete 1 368 991 Ft).

A fentiek szerint megállapított elsőfokú pertárgyértéket figyelembe véve, a felperes részére engedélyezett személyes költségmentesség folytán feljegyzett elsőfokú eljárási illeték összege - helyesen - 223 784 Ft az 1990. évi XCIII. tv. (a továbbiakban: Itv.) 42. § (1) bekezdése alapján.

A felperes lényegében teljes egészében pervesztes lett, figyelemmel arra is, hogy az alávetéses kikötés érvénytelenségére történő hivatkozás - függetlenül attól, hogy ezt az elsőfokú bíróság külön keresetként értékelte és ezzel kapcsolatosan rendelkezett is az ítéletében - nem tekintendő a kereset részének, ezért az elsőfokú eljárási illetéket teljes egészében az állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján.

A fentiekre figyelemmel az ítélet tábla az állam által viselendő elsőfokú eljárási illeték összegének pontosítása mellett az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezésében keresete szerint kérte megváltoztatni az elsőfokú ítéletet, ezért az ítélet tábla a másodfokú perértéket az elsőfokú perértékkel azonos összegben (3 729 741 Ft-ban) határozta meg. Az alaptalanul fellebbező felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes - ügyvédi munkadíjból álló - másodfokú perköltségének megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (3) bekezdése, valamint 4/A. §-a szerint állapította meg.

Az előbbi pertárgyérték alapján az annak 8 %-át (Itv. 46.§ (1) bekezdés) kitevő eljárási illetéket az állam viseli a felperes személyes költségmentessége folytán a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 14. §-a, valamint a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

S z e g e d, 2017. április 12.

Dr. Szeghő Katalin sk.. Tóth Gabriella sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró

